

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

L.dz.DOK-1-422/1/2004/PŁ

Warszawa, 14 maja 2004 r.

D E C Y Z J A Nr DOK - 35/04

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na utworzeniu przez Lotos Partner Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni i Skytanking Holding GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy), wspólnego przedsiębiorcy pod nazwą Lotos Skytanking Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 9 lutego 2004 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło od Lotos Partner Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni (zwanej dalej Lotos), a w dniu 8 marca 2004 r., (następnie uzupełnione w dniu 23 marca 2004 r.) od Skytanking Holding GmbH z siedzibą w Hamburgu (zwanej dalej Skytanking), zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na utworzeniu przez wnioskodawców, wspólnego przedsiębiorcy – Lotos Skytanking Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku. W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, zwaną dalej ustawą antymonopolową, tj. 50 mln euro,
- utworzenie wspólnego przedsiębiorcy jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w przedmiotowej koncentracji, o czym powiadomił strony pismem z dnia 31 marca 2004 r.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Opis transakcji.

Przedmiotowa transakcja będzie polegała na utworzeniu przez spółki Lotos oraz Skytanking nowego przedsiębiorcy pod nazwą „Lotos Skytanking Polska Sp. z o.o.” Zasadniczym przedmiotem działalności utworzonego przedsiębiorcy będzie świadczenie usług w zakresie tankowania samolotów i sprzedaż paliwa lotniczego JET A-1 na terenie lotniska w Warszawie i w Gdańsku. Zgłaszający planują rozpoczęcie działalności spółki do końca roku 2004.

Po przeprowadzeniu koncentracji, Lotos będzie posiadać 51 % głosów na walnym zgromadzeniu wspólników Lotos Skytanking Polska Sp. z o.o. oraz w tej samej wysokości udziałów będzie uczestniczył w kapitale zakładowym tej spółki. Pozostałymi 49 % głosów dysponować będzie Skytanking.

Przyczyny transakcji.

Planowana transakcja zmierza do powołania do życia spółki mogącej stanowić konkurencję dla oferty spółki Petrolot Sp. z o.o. na lotniskach w Gdańsku i Warszawie. Petrolot Sp. z o.o. sprzedaje bowiem wyłącznie paliwo lotnicze produkowane przez PKN Orlen S.A. Współpraca Lotos ze Skytanking – przedsiębiorcą specjalizującym się w zakresie świadczenia usług tankowania paliwa lotniczego – umożliwić ma więc wejście nowego podmiotu na zmonopolizowany rynek. Ponadto, przedmiotowa koncentracja umożliwi realizację następujących celów:

- sprzedaż paliwa JET A-1 produkowanego przez Grupę Kapitałową Lotos na lotniskach w Warszawie i Gdańsku;
- stworzenie alternatywnego źródła zaopatrzenia dla samolotów korzystających z lotnisk w Warszawie i Gdańsku;
- współpraca Lotos z doświadczonym partnerem biznesowym (Skytanking) w zakresie tankowania samolotów na lotniskach, gdyż w chwili obecnej Lotos nie ma doświadczenia w dziedzinie świadczenia takich usług.

Uczestnicy koncentracji

I. Lotos Partner Sp. z o.o. jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością prawa polskiego. Przedmiotem działalności Lotos jest sprzedaż hurtowa paliw. Kontrolę nad tą spółką posiada Grupa Lotos S.A. Akcjonariuszami Grupy Lotos S.A. są z kolei:

- Nafta Polska S.A. – 75 %;
- Skarb Państwa – 10,01 %;

- pracownicy – 14,99 %.

Grupa Lotos prowadzi działalność w zakresie przerobu ropy naftowej oraz dystrybucji i sprzedaży szerokiego asortymentu produktów naftowych, takich jak benzyny bezołowiowe, oleje napędowe, oleje opałowe, paliwo lotnicze, oleje smarowe-silnikowe oraz przemysłowe, asfalty, gazy. W rafinerii funkcjonują trzy podstawowe bloki technologiczne:

- blok paliwowy o zdolności przerobowej 4,5 mln ton ropy naftowej rocznie,
- blok olejowy o zdolności produkcyjnej 250 tys. ton rocznie,
- kompleks hydrokrakingu przerabiający ciężkie frakcje ropy naftowej.

Grupa Lotos posiada także dostęp do ropy naftowej poprzez terminal w Porcie Północnym w Gdańsku oraz poprzez rurociąg "Przyjaźń". W sieci Grupy LOTOS SA funkcjonuje ok. 340 stacji paliw. Plany rozwojowe zakładają ciągłe powiększanie sieci do liczby 550-600 w ciągu najbliższych dwóch lat.

Grupa Lotos posiada następujące spółki zależne:

1. Lotos Paliwa Sp. z o.o. w Gdańsku;
2. Lotos Koleje Sp. z o.o. w Gdańsku;
3. Lotos Ekoenergia S.A. w Gdańsku;
4. Lotos Oil S.A w Gdańsku;
5. Lotos Serwis Sp. z o.o. w Gdańsku;
6. Lotos Lab Sp. z o.o. w Gdańsku;
7. Lotos Ochrona Sp. z o.o. w Gdańsku;
8. Lotos Mazowsze Sp. z o.o. w Mławie;
9. Lotos Baltija Sp. z o.o. w Kownie (Litwa);
10. Biproraf Sp. z o.o. w Gdańsku.

II. Skytanking Holding GmbH jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością prawa niemieckiego. Spółka ta jest typową spółką holdingową i prowadzi działalność w zakresie: prowadzenia przedsiębiorstw, zarządzania udziałami, zakładaniem przedsiębiorstw oraz nabywaniem udziałów innych podmiotów. Spółka wchodzi w skład holdingu Marquard & Bahls Aktiengesellschaft, który jest jej jedynym wspólnikiem. Holding ten posiada udziały w podmiotach gospodarczych działających na terenie Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz Belgii.

Skytanking nie prowadzi działalności gospodarczej na terenie Polski. Nie posiada również swoich oddziałów i przedstawicielstw. Jedynym przedsiębiorcą prowadzącym działalność na terenie Polski i powiązany z tą spółką jest Oiltanking Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku. Zgodnie z umową spółki oraz wpisem do rejestru, przedsiębiorca ten jest uprawniony m.in. do prowadzenia działalności w zakresie przeladunku towarów oraz transportu rurociągowego. Aktualnie Oiltanking Polska Sp. z o.o. działalności w tym zakresie jednak nie prowadzi, bowiem nie uzyskał stosownego zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie przeladunku towarów oraz transportu rurociągowego w odniesieniu do produktów ropopochodnych. Obecnie

spółka ta zajmuje się jedynie doradztwem w odniesieniu do ww. form działalności gospodarczej.

Grupa Skytanking świadczy usługi tankowania samolotów na terenie następujących lotnisk:

- Monachium (Niemcy);
- Ostende (Belgia);
- Miami (Stany Zjednoczone).

III. Lotos Skytanking Polska Sp. z o.o. – nowo tworzony przedsiębiorca, w którym Lotos będzie miał 51 % udziałów, a Skytanking – 49 %, będzie zajmował się świadczeniem usług tankowania samolotów i sprzedażą paliwa lotniczego JET A-1, produkowanego przez Grupę Lotos S.A. Działalność obejmować będzie lotniska w Warszawie i Gdańsku. Spółka ma rozpocząć działalność do końca 2004 r.

Rynki, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt. 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334), organ antymonopolowy uznał, iż:

- A)** W przedmiotowej sprawie nie ma rynków, na które koncentracja wywiera wpływ **w układzie horyzontalnym**, bowiem działalność Grupy Skytanking nie pokrywa się z zakresem działania Grupy Lotos.

- B)** Przedmiotowa koncentracja nie wywiera również wpływu na żaden rynek **w układzie wertykalnym**.

Uzasadniając to stwierdzenie należy wskazać przede wszystkim następujące argumenty. Grupa Lotos zajmuje się m.in. produkcją paliwa lotniczego JET A-1. W przeważającej części paliwo lotnicze sprzedawane jest poza granice Polski (około 90 % produkcji). Grupa Lotos nie ma wolnych mocy produkcyjnych, może jedynie zwiększyć podaż produktu na rynek krajowy kosztem eksportu, co jest również celem niniejszej transakcji. Maksymalny przerób ropy naftowej na JET A-1 wynosi około **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ton miesięcznie. Grupa Lotos większość przeznaczonego na rynek krajowy paliwa przeznacza na dostawy dla wojska. Prowadzi również sprzedaż dla Portu Lotniczego we Wrocławiu.

W chwili obecnej, udział Grupy Lotos w dostawach paliwa lotniczego na terytorium Polski nie przekracza [tajemnica przedsiębiorstwa] % (sprzedaż Grupy Lotos stanowi około [tajemnica przedsiębiorstwa] % sprzedaży Orlenu). Udział Grupy Skytanking, która nie prowadzi działalności w zakresie sprzedaży paliwa lotniczego na terenie portów lotniczych w Polsce, wynosi natomiast 0 %. Ponadto, biorąc pod uwagę cel działalności nowotworzonego podmiotu, oraz obecny kierunek dystrybucji paliwa lotniczego produkowanego przez Grupę Lotos, należy stwierdzić, iż miejscem działania nowego podmiotu będą lotniska w Warszawie i Gdańsku, gdzie obecnie w zakresie tankowania samolotów działa wyłącznie jeden przedsiębiorca – Petrolot Sp. z o.o., podmiot zależny od PKN Orlen S.A. i oferujący paliwo lotnicze tylko tego producenta.

C) Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ na rynek magazynowania produktów ropopochodnych *w układzie konglomeratowym*. Stwierdzenie to uzasadnione jest faktem, iż większościowy pakiet akcji w Grupie Lotos posiada Nafta Polska Sp. z o.o., która z kolei dysponuje 100 % udziałem w spółce Naftobazy Sp. z o.o. Spółka Naftobazy odgrywa kluczową rolę w logistyce polskiego sektora naftowego. Zajmuje wiodącą pozycję w branży magazynowania i przeładunku produktów ropopochodnych. Spółka przekracza 40 % udział na tak określonym rynku produktowym.

Naftobazy Sp. z o.o. powstała w 1997 roku w wyniku restrukturyzacji i prywatyzacji sektora naftowego w Polsce. Infrastrukturę przedsiębiorstwa stanowi 21 baz paliw rozmieszczonych na terenie całego kraju, laboratorium ochrony środowiska oraz zakład specjalistycznych prac serwisowych.

Nafta Polska S.A. powstała na mocy zapisów rządowego Programu restrukturyzacji i prywatyzacji sektora naftowego przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 15 lipca 1995 roku. Akt Zawiązania Spółki Akcyjnej sporządzony został w formie aktu notarialnego w dniu 7 maja 1996 r. Wszystkie akcje zostały objęte przez jednego akcjonariusza, jakim był i jest obecnie Skarb Państwa.

Nafta Polska S.A. zajmuje się restrukturyzacją i prywatyzacją sektorów naftowego oraz wielkiej syntezy chemicznej. Głównymi celami ww. spółki, wyznaczonymi przez rządową „Strategię dla przemysłu naftowego w Polsce” oraz „Strategię dla przemysłu chemicznego w Polsce do 2010 r.”, jest stworzenie warunków stabilnego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw branży rafineryjnej i sektora wielkiej syntezy chemicznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Z uwagi na ten szczególny charakter spółki Nafta Polska S.A. należy uznać, iż pomimo tworzenia przez nią grupy kapitałowej, wchodzące w skład tej grupy podmioty nie łączą powiązania handlowe istniejące w innych typowych grupach kapitałowych.

* * *

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie

ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Analiza skutków niniejszej koncentracji nie wykazała zagrożeń dla rynku płynących z utworzenia nowego przedsiębiorcy pod firmą Lotos Skytanking Polska przez Lotos Partner Sp. z o.o. oraz Skytanking Holding GmbH.

Organ antymonopolowy uznając za zasadne wyrażenie zgody na dokonanie przedmiotowej koncentracji, wziął pod uwagę w szczególności następujące przesłanki:

- brak jest rynków właściwych, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym oraz wertykalnym;
- podstawowym i bezpośrednim powodem przedmiotowej koncentracji jest wejście na rynek tankowania lotniczego na terenie lotnisk w Warszawie i Gdańsku, gdzie obecnie na rynku świadczenia tych usług działa wyłącznie jeden podmiot powiązany z krajowym producentem paliwa lotniczego, tj. PKN Orlen S.A. – konkurentem Lotos;
- wejście na rynek nowego podmiotu może przyczynić się do wzrostu konkurencyjności na ww. rynkach i w efekcie na obniżenie cen zarówno paliwa lotniczego JET A-1, jak i usług tankowania samolotów;
- pomimo występowania rynku, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, to z uwagi na szczególny charakter Grupy kapitałowej tworzonej przez Naftę Polską, należy uznać, iż wchodzące w skład tej Grupy podmioty, w tym m.in. Naftobazy Sp. z o.o. i Grupę Lotos, nie łączą ściśle powiązania, jak w innych typowych grupach kapitałowych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. W jej wyniku konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, a w szczególności nie powstanie ani nie umocni się pozycja dominująca na rynku.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ k.p.c., od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

p.o. Dyrektora Departamentu
Ochrony Konkurencji
Piotr Mück

Otrzymuje:

Pani

Beata Krzyżagórska-Żurek
pełnomocnik Skytanking Holding GmbH

Pan

Jacek Domański
pełnomocnik Lotos Partner Sp. z o.o.

Kancelaria Prawnicza
Paschke, Młynarczyk, Domański i Wspólnicy
Spółka Komandytowa
ul. Elbląska 135
80-718 Gdańsk